7

DISSERTATIO INAVGVRALIS MEDICA

DE

LOCHIIS

QVAM
CONSENSV
INCLYTAE FACVLTATIS MEDICAE
IN ALMA ET PERANTIQVA HIERANA,
PRAESIDE

DN. D. HERM. PAVLO IVCH
SACRI PALATII CAESAR. COMITE
FACVLT. MED. H. T. DECANO SENIORE ET ASSESSORE PRIMARIO
PATHOL. ATQVE PRAXEOS PROFESS. PVBL. ORD.
SERENISS. SAXON. DVC. VINAR. ET GOTH. CONSILIAR. AVL. ET ARCHIATR.
NEC NON ACAD. CAESAR. NAT. CVRIOS. COLLEGA,

PRO LICENTIA
SVMMOS IN ARTE MEDICA HONORES E
PRIVILEGIA DOCTORALIA
LEGITIME CONSEQVENDI,
PLACIDÆ ERVDITORVM DISQVISITIONI SVBMITTIT
AVTOR

IOANNES GEORGIVS VRBANV
GOERLICIO - LVSATVS.

IN AVDITORIO MAIORI COLLEGII MAIORIS
HOR. CONSVET.
DIE XXIV. DECEMBR. ANNO MDCCXLIX.

ERFORDIAE
Typis JO. CHRISTOPH. HERINGII, Acad. Typogr.

VIRIS

MAGNIFICIS ET CONSVLTISSIMIS,

PRAENOBILISSIMIS ATQVE DOCTISSIMIS

CIVITATIS GOERLICIENSIS

EX SEX LVSATIAE VRBIBVS CELEBRIS

CONSVLIBVS

LONGE MERITISSIMIS,

SCABINATVS ASSESSORIBVS,

SENATVS IVRISCONSVLTO,

RELIQVISQVE PATRIBVS CONSCRIPTIS DIGNISSIMIS,

PATRONIS SVIS OMNI HONORIS CVLTV PERPETVO DEVENERANDIS,

HANC DISSERTATIONEM INAVGVRALEM

SACRAM ESSE CVPIT

AVTOR.

VIRI
MAGNIFICI, CONSVLTISSIMI
AC
PRÆNOBILISSIMI,
PATRONI
SVMMA VENERATIONE COLENDI,

PLures in unum locum conveniunt cauſſæ, propter quas inauguralem hunc laborem VOBIS ſacrum eſſe volui. VESTRIS auſpiciis Patria nea floret, cujus res conſilio regitis, integri-ate tuemini & conficitis virtute. VESTRA pe ecclesia floret, ſplendet curia, ac cives alamitate prohibentur. Cum vero homi-

nes

nes ad Deum nulla re propius accedunt
quam aliis ſalutem dando; commune civi
officium eſt, eos venerari, qui omne tempu
in Patriæ ſalutem conferre, ac ſemper in ſpe
culis eſſe conſueverunt. Præter communi
hæc, etiam ſingularia in Parente meo ac m
VESTRA extant beneficia, quæ ante ocu
los pono, quotiescunque totius vitæ repet
memoriam. Id circo magnum & amplun
ſemper de VOBIS, VIRI MAGNIFICI A
PRÆNOBILISSIMI, cogitavi, diuque id
gi, quo modo, quod in animo eſſet, public
declararem. Poſtquam igitur primum Wi
tebergæ & dein, ſemeſtri proxime elapſo, i
academia Erfordienſi ſalutari ſcientiæ ope
ram dedi, ac nunc, examinibus exantlatis, ho
nores ac privilegia in arte medica capeſſiv
non mediocri cupiditate hanc, gratum an
mum VOBIS publice ſignificandi, arripui o

)(3 caſ

caſionem, & ſi in bonam partem cœptum
neum accipitis; vitæ meæ fructum maxi-
num me cepiſſe, arbitrabor. Liceat mihi et-
am in poſterum omnem ſpem meam in
VESTRAM protectionem conferre, &
pro ſalute VESTRA ac patriæ civitatis ar-
dentiſſimas fundere preces, ut ſemper quam
feliciſſime cum ſplendidiſſimis familiis VE-
STRIS agatis, usque dum naturam ipſam ſa-
ietate vivendi expleviſtis. Ego vero a VO-
BIS & in poſterum in fidem VESTRAM re-
ceptus, animo & ſtudio ſemper MAGNO-
RVM NOMINVM VESTRORVM cul-
tor ero humillimus.

PRO-

PROOEMIVM

Morbos femellarum bene noſſe, multum Medici intereſſe, facile concedet, qui modo prima praxeos attigit limina. Ubi plurima periclitantur ſubjecta, eo maxime dirigenda eſt attentio atque auxilium. Inter mulieres autem magna puerperis minitantur pericula, tam, quoniam ob ipſum partum, inprimis difficiliorem, ut vulneratæ ſunt conſiderandæ, quam quia a ſiniſtra obſtetricum aliarumque vetularum tractatione multa incurrunt damna; his ſcilicet pruritu eis medicinam offerendi laborantibus. Quem ad modum autem tota puerperarum curatio prudentis Medici auxilium expoſcit; ſic cum primis lochiorum

rum

rum fluxus legitimam deſiderat curam, ab hoc modo non omnis puerperarum ſalus pendet; eo enim rite ſuccedente, res ſalvæ ſunt, turbato vero peſſimus ſtatus ſequitur, imo interdum conclamatus. Puerperis quibusdam auxilium ferentem uſus hoc docuit, de qua re ſub tractationis fine dabimus exemplum. Hæc vero præfaminis ergo monere volupe fuit; ut rationem lector pernoſcat benevolus, cur diſſertationis inauguralis loco hanc expoſuerim materiam.

TRACTATIONIS SYNOPSIS.

§. I. Uterus deſcribitur. §. II. Definitio. §. III. Diviſio lochiorum ſuppeditatur. §. IV. de materia excreta. §. V. de tempore. §. VI. de fluxu naturali agit. §. VII. cauſas legitimi. §. VIII. nimii. §. IX. ſuppreſſi. §. X. abortivi enarrat. §. XI. ſubjecta lochiorum ſiſtit. §. XII. ſigna legitimi. §. XIII. nimii. §. XIV. ſuppreſſi. §. XV. abortivi enumerat, ſcholio hujus caſum proferente. §. XVI. prognoſin legitimi. §. XVII. nimii. §. XVIII. ſuppreſſi. §. XIX. abortivi ſiſtit. §. XX. diætam præſcribit. §. XXI. medicamina legitimo fluxui convenientia, §. XXII. ei noxia oſtendit. §. XXIII. fluxus nimii. §. XXIV. ſuppreſſi therapiam docet. §. XXV. uteri purgationem. §. XXVI. balneorum & aquarum mineralium uſum in ſtatu chronico commendat. §. XXVII. quid fluxus abortivus exigat, patefacit. §. XXVIII. caſum ſubjungit.

§. I.

§. I.

Uterus eſt viſcus molle, pulpoſum, totum vaſis membranis fibrisque conſtans, facile extenſile nec multum elaſticum, fere liberum, vix preſſum, dum peritonæo defenditur, figuræ turbinatæ. Habet arterias ex ſpermaticis, hypochaſtricis iliaciſue internis, anaſtomoſibus inter ſe in plexus reticulares unitis, incurvatis, totum uterum ambientibus, ultimo evaneſcentibus; quibus dein arteriæ ex iliacæ externæ ramo in arcum flexæ ſurſum lateribus uteri applicatæ accedunt. Inſtructus etiam eſt uterus ſimili apparatu & origine venis. In cavitate ſua interna non ſolum pertunditur tubarum Fallopii emiſſariis, ſed & plurimis hiatibus exiguis humorem aquoſo-mucoſum exſudantibus, quo interne libricatur & ejus cavitas a concretione impeditur. Orificium ejus verſus vaginam tendit. *Uteri deſcriptio.*

§. II.

Lochia ſunt excretio ſanguinis ac humorum ſeroſorum puerperis poſt partum contingens. Derivatur a λοχεύω parturio. *Defi nitio lochiorum.*

Schol. Fluxus lochialis abortivus abortum non modo ſequitur, ſed & antecedit, vel ſub actu excluſionis enormiter perrumpit.

§. III.

Vario reſpectu lochia conſiderari ſolent, quatenus ſcililicet ſunt legitima, nimia, imminuta, ſuppreſſa. Cujuslibet ſpeciei peculiaris habenda eſt ratio. *Diviſio.*

§. IV.

Materia fluxu lochiali excernenda eſt ſanguis ad uterum aggregatus primo purus & multus, ſubinde grumoſus dein dilutus & parcior, tandem viſcidus, pallidus, ut lotura carnium, paucus; qui varius quoad copiam, colorem, odorem, tenacitatem, prout diverſa puerperæ nutricis vel ablactantis functio, temperies. Circa finem ejus meræ cujusdam lymphæ nec coloris nec odoris notabilis profluvium ſuccedit. *Materia excreta.*

Not. Lochia circa quintum diem gravem ſpirare odorem, obſervatum eſt.

§. V.

...mpus. Poſt fœtus ſine vel cum ſecundinis vel molæ axcluſionem incipit hic fluxus, & per plures dies ſæpe in tertiam ſeptimanam, rarius quartam perdurat.

§. VI.

...ni fluxus ...turalis ...c. Fluxus lochiorum naturalis eſt, ſi placide, juſto tempore &, quantitate evenit. Nimius impetuoſe fluit; imminutus minori quam par eſt quantitate. Suppreſſus dicitur, ſi excretio plane non ſuccedit.

§. VII.

...uſſæ legi...mi. Cauſſa fluxus legitimi eſt plethora tempore graviditatis collecta, jam a natura proſcribenda, apruptio ſecundinarum, uteri ſubſtantia, partium adjacentium actio: nam fœtu & ſecundinis dimiſſis, fibræ uteri, peritonæi, muſculorum abdominalium, vaſorum, quæ graviditatis tempore erant diſtentæ, contrahuntur, & ſanguinem expellunt. Inter Medicos eſt diſceptatio, an ex venis vel arteriis potius lochia prorumpant? vero ſimilius quemadmodum in omnibus hæmorrhagiis, ſic etiam hic poſterius eſt.

§. VIII.

...imii. Cauſſa fluxus nimii, præter nimiam ſanguinis quantitatem & orgaſmum, major uteri læſio ab improvida obſtetrice illata; ſecundinarum deficiens excretio; nec non uſus pellentium ſub partus difficili excluſione, eſſe poteſt.

§. IX.

...ncomplete ...l complete ...ppreſſi. Suppreſſionis lochiorum vel partialis vel totalis frequentes cauſſæ reperiuntur: I. Motus tonicus alteratus, quo vel ipſa uteri textura vel exitus ejus occluditur; ſpaſmi enim poſt partum aliquamdiu perdurant & fibras conſtringendo ſanguinis exitum præcludunt. II. Orgaſmus ſanguinis. III. Refrigeratio corporis, potus frigidus. IV. Abuſus calido-

rum

rum remediorum, quo pertinent Myrrhata, Crocata, ſalia volatilia. V. Animi pathemata. Notandum tamen eſt, femellas, quibus parci menſes fluxerunt, etiam pauca lochia experiri.

§. X.

Abortivum ſanguinis profluvium plethora, animi corporisque commotiones fortiores quacunque cauſſa productæ & uterus debilitatus in ſcenam producere queunt. *Fluxus abortivi.*

§. XI.

Fluxus lochialis ordinarii ſubjecta ſunt femellæ partum excludentes. Lochiorum nimiorum ſubjecta exiſtunt. I. Plethoricæ. II. Cholerico-Melancholicæ. III. Animi pathematibus inprimis iræ obnoxiæ. IV. Quæ vinoſa & aromatica diæta utuntur. V. Quæ fluxum menſium antea nimium experta ſunt. VI. In quibus ſecundinæ non rite ſunt excluſæ, quæ provenientes legitimæ excluſionis explorandæ cauſſa expandi debent. Imminuti vel ſuppreſſi fluxus ſubjecta reperiuntur: I. animi pathematibus laborantia. II. Quæ turbatam aut plane ſuppreſſam purgationem menſtruam ante habuerunt. III. Quibus cauſſæ adventitiæ accedunt. Novi exemplum puerperæ viginti quatuor annorum, temperamenti melancholici, infantem recens natum non lactantis, quæ lochiorum ſuppreſſionem ex mœrore quo angebatur, perpeſſa eſt. *Subjecta.*

§. XII.

Legitimæ hujus excretionis ſigna ſunt, ſi I. ſanguis ex genitalibus per VIII. XIV. imo plures dies, ſtatim poſt fœtus & ſecundinarum expulſionem initium ſumens, prioribus diebus ſtricte dictus, grumoſus large fluit. II. Poſt quartum vel quintum diem excretio hæc cum odore gravi conjuncta eſt. III. Poſterioribus vero diebus loturam carnium humor refert, dein magis magisque flaveſcens, palleſcens. IV. *Legitimi fluxus ſigna.*

Si ultima excretio lymphatica exiſtit, neque coloribus inſuetis prædita, neque odores ſpargens.

§. XIII.

nii. Fluxus nimius ex ſanguinis effuſi quantitate enormi dignoſcitur, ſanguis rubicundus, floridus maxime eſt, vulgo dicunt das Hertz-Geblüte gehet, vires puerperæ exhauriuntur, lipothymiis corripitur, pulſus evaneſcit, extremitates frigent, pallor os occupat, faciem Hippocraticam induit aliaque lethifera conſectaria ſubſequuntur.

§. XIV.

ppreſſi. Suppreſſionis lochiorum incompletæ vel completæ ſigna ſunt: I. ſi ſanguis inſufficienter ratione quantitatis vel temporis fluit, vel prorſus ſanguinis profluvium ſufflaminatur. II. Abdomen tenſum, durum & tumidum eſt, cum variis ſpaſmis, torminibus & anxietatibus. III. Senſus doloris gravantis, tendentis ac lancinantis infimum ventrem, lumbos & inguina occupantis, ſentitur, conjuncto ardore ac pulſatione. IV. Alvus clauſa, doloroſa mictio. V. Facies rubore perfuſa, tumens eſt, oculi fulgent, nares interdum guttulas ſanguinis ſtillant. VI. Animus inquietus, ſomnus nullus vel inſomia terrifica. VII. Reſpiratio difficillima, lipothymiæ, convulſiones, deliria &c. Quæ omnia graviora vel leviora ſunt, prout ſcilicet fluxus complete vel incomplete ſuppreſſus.

§. XV.

bortivi. Signa fluxus abortivi præter graviditatis indicia hæc ſunt: I. Ante abortus excluſionem ſanguis ordinare per nonnullos dies modeſte profluit, deinde contumaci motu ac enormi copia effunditur. II. Animi vel corporis, vel utriusque ſimul inſignes præceſſerunt commotiones. III. Ipſius abortus vel molæ ſequitur excretio, conjunctis ut plurimum anxietatibus, lipothymiis nec non ſpaſticis in abdomine doloribus.

Obſerv.

Obſerv. Innotuit mihi femina XXXV. circiter annorum, temperamenti cholerici, ad iracundiam prona. Hæc poſt animi commotionem inſignem, febre correpta eſt biliosa, anxietatibus præcordialibus, ſiti flagrante excruciabatur. Malus medicus neque ſtudio neque honoribus medicis auctus, acre purgans ei propinabat, cui tot atque tantæ ſubſecutæ ſunt ſedes, ut tota viribus exhauſta, ultimum ſe trahere ſpiritum crederet. In abdomine ſpaſmi inprimis verſus genitalia urgebant. In auxilium vocatus, ſtatim an gravida eſſet, expiſcabar; quod vero negabat. Ego autem inſtabam dicens, graviditate præſente, abortum, ob inſignem alui commotionem, inſtare, me id ex ſpaſmis in utero verſus genitalia prementibus ſuſpicari. Sanguis inter ea nullus fluebat. Temperantia ac lenem diaphoreſin promoventia propinabam. Altero die, abortum fœtus circiter trium menſium factum fuiſſe, nuntius me certiorem faciebat. Continuabam temperantia, blande uterum purgantibus conjunctis. Nihilo minus ſpaſmi perſtiterunt, & ſex diebus poſt primum abortum, fœtus priori paulo major ad dimidiam partem putrefactus cum appertinentibus excludebatur. Fluxus lochialis poſt priorem ac poſteriorem abortum non nimius quidem, ſed fœtidus erat ac XIIII dies durabat, & femina cum ſanitate in gratiam reducebatur.

§. XVI.

Fluxus legitime ſuccedens inſignis eſt utilitatis, omnia ſymptomata ſuppreſſi vel nimii fluxus arcentur, ſanguis abundans protruditur, contrahitur uterus ac purgatur, puerperæ valent atque in dies virium capiunt incrementa. Brevibus dicam vita ac valetudo maxime ab hoc fluxu legitime ſuccedente, pendent.

Prognoſis legitimi fluxus.

§. XVII.

Quando prodigioſe ſanguis effunditur, mitigatio obti- *Nimii.*

neri nequit, ſecundinis aut illarum portione retentis. Hinc earum eliminationi legitima opera danda. Profluvio nimio continuante, ægrotantis vires intra paucas horas inſigniter exhauriuntur, imo penitus conſumuntur, ſubſequente morte. Interdum tamen nimiæ lochiales profuſiones minus periculum minantur, quam illæ, quæ incongrua arte cito ſupprimuntur.

§. XVIII.

Incomplete vel complete ſuppreſſi.

Confinia quidem ſunt ſymptomata fluxus incomplete vel complete ſuppreſſi, prono tamen alveo fluit, graviora ac graviſſima de plenarie cohibito eſſe ſumenda. Eſt vero catalogus eorum ſequens: producit imminutio vel ſuppreſſio anguſtias præcordiorum, inquietates, corporis agitationes, cephalalgiam, febres acutas, inflammatorias, purpuram miliarem cum manifeſta ſæpe malignitate, congeſtiones ac ſtaſes circa collum, pectus & caput, unde angina, aphthæ, afflictiones ſuffocatoriæ, ſyncopticæ, cardialgicæ, vomibundæ aut hæmato-emeticæ, deliria, phrenitis, ſanguine enim in abdominis viſceribus ſtagnante, ſpaſticæ in nervoſis partibus ſtricturæ ſuſcitantur, quæ inæqualem ſanguinis reddunt circuitum, faciuntque ut is cum impetu aliorſum ruat & nimium ibidem congeratur. Hæc vel præcipitem ſortiuntur exitum, vel chronicum conſtituunt morbum, e. g. hecticam, cachexiam, colicam convulſivam, paralyſin partium corporis inferiorum, & hanc inprimis, ſi ſanguis per ſpaſmos ad os ſacrum copioſius delatus ac ibidem ſtagnans, tandem ſeroſam portionem per vaſorum poros dimittit. Porro efficere poteſt tympanitem, aſcitem. In utero facile varices coarctatis nimium uterinis vaſis, concrementa polypoſa (molæ) naſcuntur, ulcerationes relinquuntur cum fœtidiſſimis excretionibus; quibus præſentibus, femellæ miſerrimam vitam ducunt. Sequi etiam ſolent affectus hyſterici, menſium ataxia, convulſiones epileptico-hyſtericæ vel motuum ſyncopticæ omiſſiones. Si inflammatio uteri non diſcutitur interdum putreſcere & in corruptionem ſphaceloſam tranſire ſolet; poſt mortem uterus

rus ut plurimum cum vagina durus colorisque ex atro brunni deprehenditur.

§. XIX.

Si fluxus abortum præiens paucus eſt, nec commotiones ac ſpaſmi graviores ſunt, interdum temperantibus, moderantibus ac roborantibus arcetur. Ubi vero ſanguis copioſe jam profluxit, ibi abortus impediri nequit, ſed & in optimis cohibentibus ac roborantibus opera luditur, magis igitur e re ægrotantis eſt, ſi id, quod mutari nequit, admittitur, ne cum fœtu pereat mater, ſubſequentibus lochiorum nimiorum conſectariis. Mulier abortum ſemel perpeſſa facile iterum abortiet. *Abortivi.*

§. XX.

Quantum fieri poterit ab animi pathematibus eſt abſtinendum, & quies animo ac corpori danda. Potus neque calidus neque frigidus ſed tepidus offeratur, proſunt autem decocta hordei decorticati, avenæ decorticatæ, juſcula tenuia, addito momento macis. In lochiis nimiis proſunt juſcula vinoſa, poſtquam partes ſpirituoſæ in vaſe aperto per lenem coctionem avolarunt, addendo dimidiam partem aquæ fontanæ, modicum ſacchari, vitellum ovi & paululum croci. Regimen neque frigidum neque nimis calidum ſed temperatum ſit, nimio enim calore & ſtragulorum injectione purpuræ patefit feneſtra. Præter ea ob multas conſiderationes phyſicas, thori uſus præmaturus puerperis eſt interdictus. Cætera ratione diætæ obſervanda in tractatione therapevtica paſſim occurrent. *Diæta reſpectu lochiorum obſervanda.*

§. XXI.

Fluxus lochiorum legitimus nulla quidem opus habet medicatione, ad præcavendos tamen ſive exceſſus ſive defectus, aliaque ſymptomata arcenda pilulæ balſamicæ ad mentem BECCHERI præparatæ per novem priores dies quotidie ad ſcrupulum unum propinari poſſunt, combinatis ter de die pulveribus temperantibus, v. c. pil. ſequentes eſſe poſſunt: *Quid in fluxu legitimo obſervandum.*

℞. Aloës Gummoſ.
Myrrh. elect. pp.
Gummi Juniperi
Heder. aa ℈j.
Extract. Abſinth.
Card. Ben. vinoſ.
Cochlear. aquoſ. aa. gr. xvi.
Fumar.
Cent. min. vinoſ.
Helleb. nigr. aquoſ. aa. gr. viii.
Terebinth. Venet. leniter coct. ℈ß.
Rad. Jalap. pulveriſat. ʒß.
M. F. l. a. pil. ad pond. gr. j.

Pulvis ſequentem in modum concinnari poteſt:

℞. Tart. Vitriolat.
Conch. citr. aa. ℥ß
Nitri depur.
Antimon. diaph. aa ʒij.
M. D. doſis ℈j.

Præter ea fluxui legitimo promovendo egregie inſeruit ligatura abdominis, ſic enim muſculorum abdominalium ac viſcerum actio ad extrudendum ſanguinem eſt major.

§. XXII.

Remedia nociva

Puerperæ tamquam vulneratæ merito conſiderantur, quibus ex leviſſimis cauſis febres inflammatoriæ accedere poſſunt; hinc a remediis ſanguinem fortiter commoventibus eſt abſtinendum. In ſuper adſtringentia evitanda ſunt; quia motus ſalutares excluſionem reſpicientes, opprimunt; ſi autem, neceſſitate urgente, ut infra docebimus, indicantur, parce adhibenda ſunt, interpoſitis temperantibus & diapnoicis.

§. XXIII.

Fluxus nimii therapia.

Fluxui lochiorum nimio ſequentem in modum obviam itur: I. Ter per diem exhibentur remedia orgaſmum ſangui-

ni-

nis temperantia, qualis pulvis ſupra deſcriptus fuit. Expanſiva autem, ſpirituoſa, ambrata, crocata non ſunt admittenda. II. Temperantibus non ſufficientibus, moderantia, lenia anodyna, roborantia, ac mitiora cohibentia in uſum vocari poſſunt e. g. Maſſa pil. de Cynogl. Wildeganſ. Millefol. ſive in forma infuſi ſive extracti ad unum alterumve granum, Spec. de Hyacinth. Coralliata, Croc. Mart. Antimoniat. tenerior, Tinct. Vitriol. Mart. Ludov. Caſcarilla, Potus bene defecatus cum tantillo citri vel nucis Moſchat. mixtus. Pulvis HEVRNII etiam hic conducit:

℞. Sem. Hyoſc.
Pap. alb. aa. ʒj.
Lapid. Hæmat.
Corall. rubr.
Nitri aa. ʒß.
Camphor. ſcrup. ß
M. mane & veſpere doſis ſcrup. j.

III. Quando ſecundinæ vel in totum vel ex parte reſtant, uſus pilularum ad mentem Becheri præparatarum maximopere commendandus eſt. Illarum excluſio etiam promoveri poteſt per hepar anguillæ ad ſcrup. j. cum potione analeptica propinatum. Alii commendant pulverem ſequentem:

℞. Hepat. Anguill. ℈ß.
Borac. Venet.
Cinnab. optim. aa. gr. v. M. d. pro doſi.

III. Pro reſtaurandis viribus analeptica habent locum, in primis ſpecies de Hyacintho uti in omni nimio fluxu ſic etiam hic laudem merentur; nam præter virtutem tonicam, analepticum quid fovent. IV. Revulſionis ergo venæſectionem in brachio nonnulli ſuadent, ſed ob virium defectum præſtat brachium utrumque tepidæ aquæ, cui vini quidquam admixtum, per horæ dimidium immittere, quod remedium etiam efficacius ac utilius reperitur ipſis cucurbitis ventoſis ad mammas applicatis, quas tamen Hippocrates valde commendat.

V. Ut in omni hæmorrhagia præternaturali, ita etiam in hac ventriculi habenda eſt ratio, optimus cibus eſt ſiccus, modicus, ſalubris, minime dyſpeptus & flatulentus. VI. Ad fluxum lochiorum nimium præoccupandum commendatur venæſectio circa inſtantem partum & quies.

Obſ. I. In reſtaurandis viribus polyphagia nocet; præſtat igitur parce ſed ſæpius cibum capere.

Obſ. II. Exſulent remedia valde incraſſantia, narcotica & acria expellentia.

Obſ. III. Ab adſtringentium immoderato uſu ſæpe exacerbatur fluxus, morbi chronici producuntur, ac perpetuum lymphæ ex utero ſtillicidium cum intumeſcentia & tumore duro circa dextrum latus inguinalis regionis. conf. §. XVIII.

§. XXIV.

Therapia [d]iminuti [&] ſuppreſſi [fl]uxus.

In imminutione lochiorum interne leniter ſtimulantia e. g. Pil. Beccherianæ vel ſequens Mixtura moderatiſſimis doſibus exhibenda:

℞. Eſſ. Myrrh.
Succin.
Scord. aa ʒj.
Croc. ſcrup. j. M. Doſis xxv. Gutt. bis de die.

Ad orgaſmum & ſpaſmos coërcendos pulveres temperantes & Tincturæ e. g. Flor. Bellid. vel Pap. Rhoead. e re ſunt. A calidis vero medicamentis abſtinendum eſt. Externe cataplaſmata aut ſacculi ex temperatis vegetabilibus reſolventibus & roborantibus, additis oleis lenientibus, croc. oriental. Caſtor. Abdomen, quantum eſt, etiam linimento ex olei Aneth. chamæmel. & lil. alb. aa. ℥j. olei Carv. drachm. ij. vel etiam Camph. drachm. j. ſuppoſita mappula complicata calefacta illiniri poteſt. Hæc externa quoque in fluxu prorſus ſuppreſſo conferunt. Si lochia prorſus ſufflaminata, fluxum directe & per ſtimulantia revocare, inprimis ſi ſuppreſſio jam per aliquot dies duravit, non eſt ſatis ſecurum; convenit potius æſtuationes febriles per pulveres temperantes & potiones

diapnoïcas ex aquis deſtillatis præoccupare. Pro potu ordinario dari poteſt tenue inſculum ex pullo gallinaceo, Rad. Scorz. Cichor. Raſur. C. C. addito ad gratiam ſucco aurant. Præſente plethora, venæſectio in pede inſtituatur. Cel. HOFFMANNVS *in therap. ſpec. ſ. 1. c. 9.* §. 9. inquit: in puerperis venæſectio neceſſaria, quando lochiis retentis ſymptomata purpuram comitantia ejus incurſum prænunciant, ſiquidem hac ratione ſæpius ſummas præcordiorum anxietates, animi defectiones, nec non laborioſa & anxia reſpiratio feliciter tolluntur, ita ut dein ſummo cum levamine in univerſo corpore purpura prorumpat. Præter hæc alvus ſit libera, id circo in ejus obſtructione clyſteres adhibentur ex Butyr. inſulſ. Melle & Nitro, vel

℞. Rad. Carlin.
Althææ aa. unc. j.
Herb. Mercurial.
Hormin.
Artemiſ.
Flor. Cham. vulg. aa M*ß*.
Sem. Carv. drach. ij.
C. decoque cum ſeri lactis, vel lactis & aquæ ſ. q.
Colaturæ ℞. unc. j. add. Mellis unc. j*ß*.
Pingued. Gall. vel Butyr. inſulſ. unc. j.
Nitri depur. drach. jß M.

Si obſtructio non diu duravit & aliqua reſtitutionis ſpes eſt, ante omnia temperandi ſunt ſpaſmi, uti in imminuto fluxu monuimus, & hic utilis reperitur pulvis ex Lapid. Cancr. & pulver. March. aa. drachm. j. Antimon. diaph. drach. ß. Nitri gr. XVI. cujus quarta pars pro doſi exhibetur, adjectis, ſi ſpaſmi impenſius urgent, pulveris Caſtorei gr. IV. Spaſmis enim nondum ſopitis in pellentibus nulla ſalus eſt, illis vero ſedatis & commotionibus febrilibus abſentibus, licet parce propinare Eſſent. Succini ſine alcali alcoholiſatam cum pauciſſima doſi Eſſ. croci combinatam. Mallem tamen ſupra laudatas pilulas ad mentem BECCHERI factas in uſum vocare; ſunt enim evacuans admodum lene, & perquam accommo-

 dum,

dum, quod roborando tam inteſtinorum quam ipſius uteri tonum, ac ſtimulando ventrem ac inteſtina ſordibus & uterum a ſtagnante ſanguine repurgant, eoque ipſo inflammationem & febrem aliaque ſæva a recrementis retentis oriunda pathemata optime arcent. Ubi jam præſens inflammatoriæ febris, præter venæſectionem, ſtaſis eſt diſcutienda, cui ſcopo inſervit Mixtura ſequens:

℞. Aquæ Chæref.
Card. Ben.
Scord.
Flor. Samb.
Acac.
Aceti deſtill. aa unc. jß
Lapid. cancr. drachm. jß
Antim. diaph. drachm. ß.
Spirit. Nitr. dulc. gutt. xx.
Doſis ſing. bihor. cochlear. ij.

Obſ. Opiata quæ ad ſpaſmos abdominis compeſcendos in uſu ſunt, lochia potius ſupprimunt & afflictiones adaugent.

§. XXV.

De uteri purgatione. Octiduo vel quatuordecim diebus præterlapſis, viribusque refocillatis, ad ulteriorem uteri purgationem & ad impediendas molas, infuſum hoc per epicraſin laxans & uterinum commendari meretur

℞. Rad. Pimp. alb.
Carlin.
Leviſt. aa. drachm. vi.
Herb. Marub. alb.
Meliſſ.
Roriſmar.
Serpill. aa Mj.
Flores Salu.
Cham. Rom. aa Mß
Sem. Fœnic. ℥iij.
Cort. Citr. drachm. vi.

Rad.

Rad. Bryon.
  Elleb. nigr. aa unc. j.
Rhabarb. orient. unc. ß.
Fol. Sen. ſ. ſtip. drach. vi.
Agaric. alb. drachm. vj.
Salis Tart. drach. ij.
M. c. gr. m. F. Spec. cum menſura j. aquæ ferventis & Miß. vini albi infundendæ, & ſingulo mane legitima quantitate hauriend.

§. XXVI.

De balnei & aquis mineral. Si malum a viſcerum obſtructione chronicum, cura ſine legitimo aquarum mineralium vel acidularum vel thermarum temperatiorum uſu rarius ex voto ſuccedit. Expedit vero medicamentis balſamicis hanc curam adjuvare, & exterius etiam ad viſcerum tonum reſtituendum, ipſumque uterum debilitatum, ſilente fluxu, roborandum, balneo aquarum ſubadſtringentium v. c. Lauchſtadienſium uti.

Obſerv. II. In tota hujus morbi curatione, vigilandum eſt, ne obſtetrices & aliæ mulieres illotas medicatrices admoveant manus, peſſime enim ineptis ſuis conſiliis ægrotantibus plerumque conſulere ſolent.

§. XXVII.

Therapia fluxus abortivi. Fluxus abortivus eandem expoſcit medicationem quam nimius. Ubi profuſio ſanguinis lethalem exitum minatur, & lipothymici affectus ſuperveniunt, excluſio fœtus vel molæ pilulis balſamicis Beccheri vel ſimilibus promovenda eſt, quæ prius ſolvi & poſt XII horas repeti poſſunt, vel ſi ad manus non ſunt, hepar anguillæ. Abortu & ſecundinis expulſis, mitigatio fluxus tentetur per temperantia, moderantia ac roborantia. Hæmorrhagia ſedata, dentur diſcutientia interna e. g. Mixtura tonico-nervina Stahlii vel Eſſ. Alex. cum Eſſ. Millefol. Recurſus abortus avertitur, ſi quies corpori ac animo conceditur, ſanguis circa tempus abortus mittitur, & extra graviditatis ſtatum omnia probe obſervantur, quæ legitimum menſium fluxum promovere poſſunt.

§. XXVIII.

Sub fine tractationis caſum de lochiis ſuppreſſis jam enumerare libet, ex quo quantum in iis periculum ſit patebit: puerpera triginta ſex annorum temperamenti ſanguinei, ex terrore primo imminutionem, dein ſuppreſſionem lochiorum perpeſſa eſt. Huic ſuppreſſioni abdominis tumor, dolor, nec non ad dextrum latus ſupra os pubis tumor, inſomnia, non febris acceſſit. Ad hanc poſt nonnullas ſeptimanas arceſſitus, interne temperantia & infuſa reſolventia, cum pil. Beccheri propinavi. Externe tumori impoſui cataplasmata reſolventia & emollientia, conjunctis propter alvum ſegniorem, clyſteribus. His factis, abſceſſus brevi rupit, & ſtatim circiter tres puris libræ profluxerunt. Vulnus ſex hebdomates apertum ſervavi, & denique poſt, ſufficientem mundificationem, conſolidavi, ægrota cum valetudine ſecunda in gratiam perfecte reducta.

§. XXIX.

Speciminis inauguralis loco, hæc de lochiis tradita mihi ſufficere videntur. Nihil igitur reſtat, quam ut tibi, B. L. quævis fauſta apprecemur & nos noſtrum laborem benevolentiæ tuæ commendemus.

PRAENOBILISSIMO ATQVE DOCTISSIMO DOMINO,

DOMINO

IOANNI GEORGIO VRBANO

MED. CAND. DIGNISS.

AMICO DILECTISSIMO

S. P. D.

IOANNES GVILIELMVS BAVMER,

PHIL. ET MED. DOCTOR.

Amici officio parum fungerer, niſi de doctorali honore Tibi gratulans, ſucceſſus conaminibus Tuis felices optarem. Duplex hoc a me exigit ratio, tam, quia lectionibus meis diligenter interfuiſti, quam, hoſpitio propriore nexu Te mecum conjungente. Hic Te talem vitæ integritate præbuiſti, ut, illæſa veritate, tantum laudis Tibi impertire poſſem, quantum viro bono debetur. Diutius quidem conſortium Tuum optaſſem, niſi res Tuæ domeſticæ aliud juberent. Lares igitur repetenti, ad futuram praxin, propriam opto ac perpetuam fortunam, meque etiam in poſterum amicitiæ Tuæ commendo.

Dabam XI ante Cal. Januar. MDCCL.

Geehrter Freund, ein Vatterland
Verbindet unſer Freundſchaffts-Band.
Dein Fleiß und unverfälſchter Sinn
Nimmt nun den guten Lohn dahin.
Man giebet Dir den Doctor-Huth;
So regt ſich Deines Freundes Blut,

Und

Und wünſchet Dir viel tauſend Heil,
Zu einem Eigenthum und Theil.
Curire glücklich! glaub dabey,
Daß meine Freundſchafft ewig ſey.

Mit dieſem wolte dem Herrn Doctoranden Glück wünſchen

Carl Chriſtian Acoluth
Phil. & Med. Cand. Opponens.

Freund, den Hygäa jetzt mit ihrem Lorbeer kräntzet
Da Deines Fleiſſes Frucht um Deine Scheitel glänzet;
So höre hier geneigt, was meine Muſe ſpielt,
Die durch den Mund verräth, was ſie im Buſen fühlt:
Zeuch hin mit dieſem Lohn, den Dir Dein Fleiß gewähret,
Mit Aeſculapens Krafft ſey Deine Kunſt vermehret,
Der Seuchen blaſſes Heer, des todes Mordgeſellen,
Soll, ſcheuch vor Deinem Crantz von Dir zurücke prellen!
So wird mein Wunſch erfüllt, ſo weiß ich Dich beglückt,
Ob uns des Schickſals Macht gleich von einander rückt.

Hiermit hat die Ehre dem Herrn Doctoranden ſeine Ergebenheit zu bezeugen, und ſich ein geneigtes Wohlwollen auszubitten

Deſſelben
gehorſamſter Diener

C. M. Wieland, aus Schwaben
Phil. & J. U. Studioſus

* *
*